

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๒๒/๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับคำวินิจฉัย
และคำสั่งของประธานศาลฎีกา

ผู้อุทธรณ์ : นาย [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานศาลยุติธรรม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานศาลยุติธรรม ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ให้อยุติเรื่อง กรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาศาลจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔

สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือลับ ที่ ศย ๐๐๗/๑๖๐๕ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้อุทธรณ์ว่า เป็นบันทึกข้อความภายใน ใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในของหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลยุติธรรมดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานศาลยุติธรรม ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนและองค์คณะของศาลจังหวัดหนองบัวลำภูและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ว่าชี้มูลหรือพิพากษาคดีผิด ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๐๘/๒๕๕๕ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๗๙๖/๒๕๕๗ ว่ามีคำพิพากษาโดยยกข้ออ้างเฉพาะในส่วนที่เป็นประโยชน์กับจำเลยเท่านั้น เป็นการจงใจและชี้กฎหมายผิด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และพิพากษาไม่เป็นไปตามหลักฐานเอกสาร ระเบียบ กฎหมาย และข้อเท็จจริง จึงขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการทางวินัย และขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๒ /๒๕๖๐

ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมได้นำเสนอประธานศาลฎีกาและประธานศาลฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่าการเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคดีอันเป็นอำนาจอิสระของผู้พิพากษา ซึ่งศาลจะพิจารณาจากพยานหลักฐานทั้งปวงที่ปรากฏในสำนวนและพิจารณาพิพากษาไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ประกอบกับผู้อุทธรณ์ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว สำนักงานศาลยุติธรรมมีอาจก้าวล่วงได้ จึงได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง ผู้อุทธรณ์จึงมีความประสงค์จะขอสำเนาเอกสารที่ประธานศาลฎีกามีคำสั่งยุติเรื่อง และขอให้เจ้าหน้าที่รับรองสำเนาด้วย เพื่อนำไปพิสูจน์ว่าการดำเนินการถูกต้องตามกระบวนการหรือไม่ ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมได้นำเสนอประธานศาลฎีกาและประธานศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่า เอกสารคำวินิจฉัยและคำสั่งของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่องดังกล่าวเป็นบันทึกข้อความภายใน ใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ถือเป็นเอกสารภายในของหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่อนุญาตให้คัดถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว และได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานศาลยุติธรรม มีหนังสือ ลับ ที่ ศย ๐๐๓/๑๐๒๗ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งแจ้งว่า ได้จัดส่งสำเนาหนังสือร้องเรียนทั้งหมดของผู้อุทธรณ์ ที่ร้องเรียนมายังสำนักงานศาลยุติธรรม หนังสือแจ้งผลการพิจารณาของสำนักงานศาลยุติธรรมไปยังผู้อุทธรณ์ทุกฉบับ และสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาหนังสือร้องเรียนของผู้ร้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา สำหรับบันทึกข้อความคำวินิจฉัยของเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และการสั่งการของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่องดังกล่าว เห็นว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อความภายใน ใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในหน่วยงานที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามข้อ ๕ แห่งระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งแจ้งด้วยวาจาสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาศาลจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ต่อประธานศาลฎีกา ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคดีอันเป็นอำนาจอิสระของผู้พิพากษา ซึ่งศาลจะพิจารณาจากพยานหลักฐานทั้งปวงที่ปรากฏในสำนวน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๖ /๒๕๖๐

และพิจารณาพิพากษาไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้ความเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย และผู้อุทธรณ์ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว สำนักงานศาลยุติธรรมไม่อาจก้าวล่วงได้ ประกอบกับข้อร้องเรียนดังกล่าวเป็นที่ยุติโดยไม่มีเหตุให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ประธานศาลฎีกาจึงได้มีคำสั่งยุติเรื่องนั้น สำหรับกรณีที่ปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์นั้น เนื่องจากเป็นบันทึกข้อความภายใน ใช้สำหรับเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ ซึ่งถือเป็นเอกสารภายในของหน่วยงาน ที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามข้อ ๕ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ บันทึกข้อความคำวินิจฉัยของเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และการสั่งการของประธานศาลฎีกาที่ให้ยุติเรื่อง กรณีร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาศาลจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ แม้ว่าสำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่าเป็นบันทึกข้อความภายในใช้สำหรับการเสนอความเห็นและสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาภายในส่วนราชการ แต่ประธานศาลฎีกาได้มีคำสั่งเป็นที่ยุติแล้วและผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง จึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิของตนเอง ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งการเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานศาลยุติธรรมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสั่งการของ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๒ /๒๕๖๐

ประธานศาลฎีกาที่ไต่สวนเรื่อง กรณีร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาศาลจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

พลเอก
(ประยุทธ์ เมฆวิชัย)

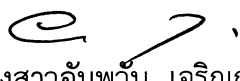
หัวหน้าคณะที่ ๔

(รองศาสตราจารย์มานิตย์ จุมปา)

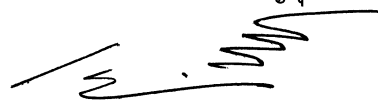
กรรมการ

(นายศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล)

กรรมการ

(นางสาวอัมพวัน เจริญกุล)

กรรมการ

(นายเยี่ยมศักดิ์ คุ่มอินทร์)

กรรมการ

(นายสมชาย อัสวเสรณี)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐